

DYREN OG ÅRETS GANG I DANMARK

Nedenfor er der et forslag til, hvordan I kan kæde dagen i ZOO sammen med et for- og efterbearbejde på skolen. Herved vil eleverne få størst muligt udbytte af besøget.

Om forløbet

Dyrene i den danske natur skal være tilpasset til alle fire årstider. I dette forløb skal eleverne lære, hvordan forskellige danske dyr overlever om vinteren, og hvad de bruger tiden på resten af året. Forløbet kommer omkring dyr fra forskellige dyregrupper, og der relateres til, hvad vi som mennesker gør, for at 'overleve' om vinteren.

Læringsmål

- At dyrene i Danmark er tilpasset til at leve 'udenfor' året rundt. Det indebærer, at de lever på forskellige måder om sommeren end om vinteren.
- At nogle dyr får tyk pels, så de kan holde varmen om vinteren.
- At nogle fugle flyver væk fra Danmark til varmere lande.
- At nogle dyr går i vinterhi.
- At nogle dyr samler forråd.

Forslag til forberedelse på Skolen

Som en opstart kan I tale om, hvordan der ser ud i skoven. Nogle elever har måske aldrig været i en dansk skov. Hvis det er muligt, så tag klassen med på tur i en dansk skov. Tal herefter om, hvordan der ser ud i skoven lige nu. Tal også om hvordan der ser ud i skoven i de resterende årstider. Det er vigtigt at komme omkring temaerne lys, temperatur og påklædning. Tal også om elevernes egne erfaringer med årstiderne. Har det været forskel på de sidste par vintre og somre?

Lav herefter **arbejdsark 1**. Det er vigtigt, at eleverne tegner skoven, som den ser ud nu, og trækker streger fra dyrene op til skoven, hvor dyrene er lige nu.

	Sommer	Vinter
Frø	Omkring søer og vandhuller	Vinterhi i bunden af søen
Mus	Skovbund, træer	I musehul under jorden eller i hult træ
Pindsvin	Skovbund	Vinterhi i et hult træ eller under en stak af grene
Ilder	Skovbund og langs vand	Vintersøvn, dvs. den sover 20-22 timer i døgnet i huler.
Ræv	Skovbund	I huler under jorden
Snog	Langs søer og vandløb	Vinterhi i hule træer eller under jorden.
Vadefugl (dobbeltebekkasin)	Søer og vådområder	Trækfugl, flyver væk om efteråret.

Find små film på nettet om danske dyr der lever i skoven. Eksempelvis mus, ræve, grævlinger, fugle og insekter.

Forslag til aktiviteter i ZOO

Besøg det nordiske hjørne i Zoologisk Have og brug **arbejdsark 2**. Her skal I kigge nærmere på sælen, brunbjørnen og polarræven. Fortæl eleverne, at de nu skal finde ud af, hvordan dyrene klarer sig om vinteren. Få eleverne til at tegne på dyrene, alt efter hvad dyrene har for at overleve om vinteren. Får dyret fx vinterpels, tegn da pels på tegningen. Alternativt kan I også bruge piktogrammerne (frakke = pels, seng = vinterhi, bacon = fedtlag).

Polarræven er et af de bedste dyr til at klare kulde. Den kan klare temperaturer ned til -40 grader. Under stærk snestorm vil den rulle sig sammen og bruge halen som dyne. Pelsen skifter farve alt efter årstiden for at tilpasse sig farverne i omgivelserne. Om vinteren er den hvid og busket, om foråret skifter den farve og taber pels, om sommeren er den grå/sort og om efteråret begynder den at sætte pels og blive mere hvid.

Brunbjørnens pels skifter ikke farve, men tykkelsen ændrer sig alt efter årstiden. Om efteråret æder den sig tyk, så den kan gå i vinterhi fra november til marts ca. Hvis vejret dog er godt, vågner den til tider op i løbet af vinteren. Men kan eleverne ikke finde brunbjørnen i vintermånederne, er den med stor sandsynlighed gået i hi.

Sælen har ligeledes pels, men da den opholder sig en stor del af tiden i vand, kan det være svært at se. Pelsen er tynd, og den bliver da heller ikke brugt til at holde sælen varm. I stedet har sælen et fedtlag på 3-4 cm alt efter fødeindtag og årstid. Sidst på sommeren skifter sælen pels, her man se på sælen at den fælder. På sælen er det derfor svært at se, hvilken årstid det er.

Herudover er der isbjørne, moskusokser, rensdyr og sneugler, som I også kan tale om. Selvom de ikke lever i Danmark, har de mange af de samme tilpasninger til årets skiftende årstider. Få eleverne til selv at gætte på, hvordan dyrene overlever om vinteren.

Forslag til efterbearbejdelse på Skolen

Tilbage på skolen skal eleverne lave samme arbejdsark, som de lavede inden besøget. Denne gang skal eleverne tegne en anden årstid end den de har lavet, og fortælle om, hvad dyrene laver på dette tidspunkt af året.

Forenklede Fælles Mål for Børnehaveklassen

Kompetenceområde: Naturfaglige fænomener

Færdigheds- og vidensmål:

Årets gang, Dyr og planter, Bæredygtighed, Naturnysgerrighed